

Frisk/Müntzing/Sandell/Östersjö: Dialoger med Viking Eggelings Diagonalsymfoni

I fokus för detta projekt står svensk experimentell films mytologiske förgrundsgestalt Viking Eggeling. Idén med denna produktion — som är en utbyggd variant av en turné som Östersjö och Frisk gjorde i USA och England 2007 — är att låta betraktaren skapa sig en bild av den konstnärliga process som leder fram till de olika versionerna. Publiken ges en mångfald av olika infalls-vinklar på Eggelings enda bevarade verk, den abstrakta filmen *Symphonie Diagonale* (1925).

Filmen visas först i sin ursprungliga form, utan musik. Henrik Frisks “Repetition Repeats All Other Repetitions” är ett självständigt verk för 10-strängad gitarr och elektronik. Gitarrstycket spelas först i sin fristående form. I andra halvan spelas en version där verket har strukturerats efter filmens formelement, i ett samarbete mellan Östersjö och Frisk. Sandell och Müntzing låter filmen träda in som en tredje röst mitt i en improvisation, en modell som duon utprovade vid Connect-festivalen i Malmö/Lund 2007. Föreställningen avslutas med improviserad ”stumfilmsmusik” med hela kvartetten: sann Mickey-mousing i ensemblens *Hommage á Viking Eggeling!*

Program

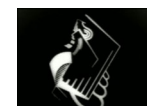
(interaktiv ljud och videoinstallation vid publikinsläpp)

Viking Eggeling: Symphonie Diagonale (1925)

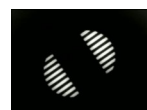

Henrik Frisk: Repetition Repeats All Other Repetitions (2006) for 10-string guitar and electronics

Sten Sandell, Herman Müntzing: 2 Becomes 3 Becomes Two (2007)/ **Viking Eggeling:** Symphonie Diagonale (1925)

Viking Eggeling: Symphonie Diagonal/**Henrik Frisk:** Repetition Repeats All Other Repetitions (2006) for 10-string guitar and electronics

Sten Sandell, Herman Müntzing: improvisation

Paul Dolden: nytt verk för elgitarr och tape (2008) beställningsverk av Canadian Council

Frisk, Müntzing, Sandell, Östersjö: Hommage á Viking Eggeling (2008)/ **Viking Eggeling:** Symphonie Diagonale (1925)

Kontakt

Stefan Östersjö
Östra Promenaden 21
211 28 Malmö
stefan_ostersjo@hotmail.com

tel: +46 40 979118

Herman Müntzing
Ängshejdan 9
272 94 Simrishamn
hermanmz@hotmail.com

tel: +46 414 263 03

Lyssna

http://www.henrikfrisk.com/music/archives/2008/02/repetition_repe_1.html

Biografier

Viking Eggeling växte upp i Lund, som yngste sonen i en stor skara syskon. Hans far Fredrik Eggeling invandrade till Sverige från Tyskland kring mitten av 1850-talet. Fadern startade och drev Eggelings musikhandel i Lund och arbetade som musiklärare. Idag heter affären Gleerups bokhandel och det finns en plakett på utsidan av huset som berättar om Eggelings koppling till lokalen. Viking Eggeling blev 1895 föräldralös och flyttade två år senare till Paris där han under 1910-talet kom i kontakt med kubismen som blev en stor inspirationskälla. När första världskriget bröt ut flyttade han till Ascona i Schweiz och blev en del av dada-rörelsen i Zürich. Han deltar i tidskriften Dada, no. 4-5: Anthologie Dada som kom ut i maj 1919 och som var det sista numret av denna tidskrift som producerades i Zürich. Detta år anslöt han sig också till gruppen *Das neue Leben* som hade sin bas i Basel och med medlemmar som Jean Arp, Sophie Tauber och Augusto Giacometti. Han var också med på Kaufleuten Hall soarén, 9 april 1919, tillsammans med bland andra Tristan Tzara, Hans Richter, Suzanne Perrottet och Walter Serner. På denna soaré, som blev Zürich-dadas sista stora föreställning, höll Eggeling en föreläsning om abstrakt konst.

Efter att Zürich-gruppen upplöstes flyttar Eggeling tillsammans med Hans Richter till Richters föräldrar i Klein-Kölzig i Tyskland. 1923 visar han sin cirka 10 minuter långa abstrakta film Horizontal-Vertikal Orkester i Tyskland. Filmen är idag försvunnen. Senare under sommaren detta år börjar han sitt arbete med filmen Diagonalsymfonin. Detta skulle bli Eggelings stora verk och anses idag vara en av de tidiga och stilbildande experimentfilmerna. I detta 5 minuter långa verk försökte han gestalta musikalisk rytm i animerade bilder. Den var resultatet av åratals arbete med tecknade bildrullar och filmen hade urpremiär i Berlin den 3 maj 1925. Mindre än tre veckor senare dog Eggeling i Schöneberg i Berlin av umbäranden och undernäring. Officiell dödsorsak var halsfluss som utvecklats till blodförgiftning.

Det påstås att mycket av Eggelings produktion förstördes av nazisterna men efter kriget började det dyka upp påstådda artefakter från Eggeling. På 1960-talet visade sig alla dessa vara förfälskningar, förmodligen producerade av Hans Richter. Richter har även försvårat de historiska efterforskningarna kring Eggeling eftersom han uppgivit många olika uppgifter och historier som senare visat sig vara felaktiga. Viking Eggeling var tillsammans med Greta Knutson den enda nordiska konstnär som var en del av Dada-rörelsen och 1980 hedrades han med att en av hans tecknade filmrutor ur filmen Diagonalsymfonin blev frimärke i Sverige.

Herman Müntzing. Improvisationsmusiker, kompositör och experimentell ljudskapare. Verkar i gränslandet mellan musik, ljud och oljud, mellan människa och maskin, akustik och elektronik, instrument och föremål. Har skapat instrumentet "flexichord" som, tillsammans med sampling och olika former av objekt och prepareringar, utgör det huvudsakliga instrumentariet i hans musikskapande.

Sedan tidigt 90-tal verksam som frilansande musiker med konsert- och turneverksamhet i Sverige och Europa. Har i olika konstellationer arbetat med bl a Martin Küchen, Eugene Chadbourne, Sten Sandell, Phil Minton, Amit Sen. Undervisar i Improvisation och experimentellt musikinstrumentbygge vid bl a Musikhögskolan i Malmö och K3. Leder workshops och projekt med inriktning mot bl.a. grafisk notation. Aktuell våren 2007 med nysläppt soloalbum "DeConstruCt" på Portugisiska bolaget Creative Sources.

Sten Sandell är född 1958. Mellan 1976 och 1986 studerade han piano för Mats Persson och Carl-axel Dominique, improvisation/ komposition för Sven-David Sandström och elektroakustisk musik för Pär Lindgren. Han är influerad av bl a fri improvisation, nutida musik (John Cage, Morton Feldman, I. Xenakis m fl.) och etnisk musik (klassisk musik från Indien, Japan, Iran, svensk, norsk o afrikansk folkmusik). Från 1976 fram tills idag har Sandell varit involverad i arbete såväl i olika grupper, soloprojekt som i dans, drama och film. Han har turnerat runt om i hela världen och har samarbetat med bl a Chris Cutler, Carl-Axel Dominique, Anders Jormin, Sainkho Namchylak, Mats Persson, Kristine Scholz, David Moss, Philipp Wachsmann, Simon Steensland, Mats Gustafsson, Raymond Strid, Barry Guy, Johan Petri, Ellika Frisell och Susan Taslimi.

Stefan Östersjö (f. 1967) är idag en av de mest framträdande svenska solisterna inom den nya konstmusiken. Han är också en utpräglad kammarmusiker och verksam i många olika sammanhang, bla som medlem i HOT 3, en trio med flöjtisten Terje Thiwång och altviolinisten Torbjörn Helander i olika duokonstellationer, bla med ackordeonisten Geir Draugsvoll och slagverkaren Jonny Axelsson samt som medlem av Ensemble Ars Nova i Malmö.

Många svenska tonsättare har komponerat soloverk och kammarmusik för Stefan Östersjö, bla André Chini, Christer Lindwall, Arne Mellnäs, Miklós Maros, Kent Olofsson, Bo Rydberg och Staffan Storm. Han samarbetar också regelbundet med tonsättare utomlands, för närvarande i bl.a. England, Frankrike, Finland, Tyskland, Spanien, Danmark och Polen. Han har framträtt vid åtskilliga internationella festivaler, förutom i Sverige (Stockholm New Music, Båstads kammarmusikfestival, ISCM World Music Days, GAS i Göteborg, Elektrisk Helg, Nordiska Musikdagar, Nutida Musikdagar i Malmö etc) även i Albanien, Danmark, England, Estland, Frankrike, Finland, Italien, KINA, Norge, Polen och Tyskland Vietnam och USA. Han skriver artiklar om nutida musik, som publicerats i Nutida Musik och Dansk Musik Tidskrift (DMT), och har föreläst och gett master-class på musikhögskolor i både Sverige, Danmark och i övriga Europa och gjort inspelningar för både svensk radio och TV. Han har även gjort åtskilliga inspelningar för dansk radio och i andra länder i Europa. Stefan Östersjö är utbildad vid Musikhögskolan i Malmö, för Gunnar Spjuth och prof. Per-Olof Johnsson samt för Peder Riis och Magnus Andersson i Stockholm och Darmstadt. Han bedriver sedan 2002 konstnärlig forskning i interpretation av nutida musik vid Musikhögskolan i Malmö. Stefan Östersjö tilldelades Kristallpriset 2005, en utmärkelse som sedan 1985 tilldelats musiker eller ensembler som gjort särskilda insatser för den samtida musiken.

1995 skivdebuterade han som solist på Ensemble Ars Novas "All Digital". Den nominerades till en Grammis -96 för bästa klassiska album. En soloCD med verk av bla Carter, Donatoni och Murail utkom 1997. Den tilldelades en Grammis -98 för bästa klassiska album. En andra soloCD, med verk av svenska tonsättare, utkom under våren 2001. Stefan Östersjös inspelning av K. Olofssons "Il Liuto d'Orfeo" finns utgiven av GMEB i Bourges och även på dB Productions, Sverige. En CD med Bachs lutverk på altgitarr utkom under 2003 på dB Productions samt en CD med HOT 3 på Phono Suecia. Under vintern 2004 utkom "Play Time", en CD med verk för gitarr och elektronik på dB Productions. En CD med verk för gitarr och ensemble av Christer Lindwall utkom på Phono Suecia under 2005. En CD med Kent Olofssons gitarrkonsert med Göteborgs symfoniker och Mario Venzago utkom på Phono Suecia i januari 2008. En box med Per Nørgårds samtliga soloverk för gitarr utkommer på Caprice under våren 2008.

Henrik Frisk har sedan han föddes i Antibes, Frankrike 1969, bott och studerat i Sverige, Danmark, Frankrike, USA och Kanada. Sedan 2007 bor han i Uppsala och är aktiv nationellt och internationellt som saxofonist, tonsättare, forskare samt lärare och föreläsare. Hans huvudintresse ligger inom den improviserade musiken samt elektroakustisk musik men han har på senare tid även arbetat expansivt med besläktade områden som ljudinstallationer och kammarmusik. Internationellt har han arbetat med musiker som David Liebman, Michael Formanek, Richie Beirach, Gary Thomas, Jim Black m.fl. För närvarande är han anställd på Musikhögskolan i Malmö/Lunds Universitet som doktorand på det konstnärliga området.

Han har framträtt i Danmark, Finland, Frankrike, Indien, Island, Kanada, Kina, Kuba, Mexiko, Norge, Polen, Schweiz, Sverige, Tjeckien, Tyskland, USA, Vietnam och Vitryssland. Som tonsättare har han mottagit beställningar från Sveriges Radio, NOMUS, Stockholms Saxofonkvartett, David Liebman Big Band, Ensemble den 3. vej, Statens Kunstfond, Ensemble Ars Nova samt flera solister, storband och ensembler i Skandinavien. Han har spelat in skivor för Svenska, Danska, Amerikanska och Kanadensiska skivetiketter och har haft ett långt samarbete med svenska skivbolaget dB-Productions även om han på senare år framförallt jobbar med det kollektivt drivna Kopasetic Productions.

Som lärare har Henrik Frisk mellan åren 1998-2003 arbetat med att utveckla och leda utbildningen för jazzmusiker på Musikhögskolan i Malmö. Innan dess, och delvis parallellt undervisade han i saxofon, komposition och arrangering, storband samt dirigering vid Det Rytmske Konservatorium i Köpenhamn. Som gästlärare har han varit vid ett flertal skolor, främst i Skandinavien.